Persidangan Perbankan ASEAN ke-19, 2012
"ASEAN: Ke arah pasaran yang lebih bersepadu"
Kuala Lumpur, 7 November 2012

Ucaptama oleh

Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

Ketika kita memasuki fasa globalisasi yang baharu, peranan Asia dalam ekonomi dunia dari segi kepentingan dan pengaruhnya kini sedang melalui perubahan yang ketara. Ekonomi ASEAN merupakan sebahagian besar daripada proses ini. Trend ini menjadi lebih nyata berikutan krisis kewangan global. Setelah lima tahun krisis ini berlaku, ekonomi dunia terus menghadapi cabaran untuk mengekalkan pemulihan yang berterusan. Penstrukturan semula dan pembaharuan sektor kewangan, serta pelarasan struktur yang sedang dilaksanakan oleh ekonomi yang terjejas akibat krisis ini, bukan sahaja akan mengambil masa untuk membuahkan hasil, malahan usaha ini juga akan melibatkan kos kepada ekonomi pada jangka masa pendek.

Meskipun pasaran sedang pesat membangun seperti yang terdapat di rantau ASEAN tidak terlindung daripada perkembangan ini, rantau ini telah menunjukkan daya tahan yang luar biasa dalam tempoh ini. Rantau ASEAN telah mendapat manfaat daripada penstrukturan semula dan pembaharuan kewangan selama satu dekad ekoran krisis kewangan Asia. Selain itu, pelarasan struktur yang dilaksanakan dalam tempoh ini yang telah menghasilkan ekonomi yang lebih pelbagai, dengan sumber domestik menjadi semakin penting dalam mengekalkan prestasi pertumbuhan. Prospek pertumbuhan yang lebih menggalakkan di rantau ini juga disokong oleh asas-asas yang secara relatif mantap, termasuk kedudukan luaran dan fiskal yang kukuh, keadaan makroekonomi yang stabil, kadar pengangguran yang rendah dan sistem kewangan yang berdaya tahan. Keadaan ini juga membolehkan rantau ini menguruskan aliran modal yang besar dan tidak menentu seperti yang dihadapi ketika ini dengan lebih baik, lantas mengurangkan kesan ketidakstabilan kepada aktiviti ekonomi. Asas-asas yang kukuh ini membantu ekonomi ASEAN menghadapi perkembangan luaran yang mencabar serta meletakkan rantau ini pada kedudukan yang baik untuk merealisasikan sepenuhnya potensi ASEAN sebagai pusat pertumbuhan yang dinamik.

Saya amat berbesar hati kerana dapat hadir untuk berucap pada Persidangan Perbankan ASEAN yang ke-19 ini, yang dianjurkan oleh Persatuan Bank-Bank Malaysia (Association of Banks in Malaysia, ABM) di Kuala Lumpur pada tahun ini. Persidangan ini berlangsung pada masa yang penting bagi rantau ASEAN memandangkan rancangan yang mantap sedang dilaksanakan untuk mewujudkan Komuniti Ekonomi ASEAN (ASEAN Economic Community, AEC) menjelang tahun 2015. Rangka tindakan AEC yang diterima pakai oleh pemimpin ASEAN pada tahun 2007 menjangkakan ASEAN menjadi pasaran dan pusat pengeluaran tunggal yang bercirikan pergerakan tanpa had barangan, perkhidmatan, pelaburan dan tenaga kerja mahir, serta aliran modal yang lebih bebas. Meskipun dilanda krisis kewangan global baru-baru ini, usaha untuk merealisasikan wawasan ini kekal teguh dan disokong dengan baik oleh asas-asas kukuh yang sedia ada serta prospek pertumbuhan yang amat besar bagi ASEAN pada jangka masa sederhana sehingga jangka masa yang lebih panjang. Ucapan saya pada hari ini akan memberikan tumpuan kepada elemen prospek bagi ekonomi ASEAN, serta tahap integrasi kewangan ASEAN dan kepentingannya dalam meningkatkan potensi pertumbuhan serantau. Ucapan saya

akan disudahi dengan beberapa pandangan mengenai prasyarat penting bagi sektor perbankan melangkah ke masa hadapan.

Prospek bagi Ekonomi ASEAN

Pada masa ini, ASEAN merupakan salah satu daripada rantau yang paling dinamik dan paling pesat membangun dalam ekonomi dunia. KDNK rantau ASEAN dijangka meningkat tiga kali ganda kepada USD3 trilion menjelang tahun 2017 berbanding dengan dekad sebelumnya. Pengembangan ekonomi dijangka mampan pada kadar 5.8% pada lima tahun akan datang, jauh melebihi pertumbuhan global. Seiring dengan ini ialah peningkatan ketara penduduk kelas pertengahan. Bank Pembangunan Asia menganggarkan bahawa bahagian penduduk kelas pertengahan ASEAN dijangka meningkat kepada 65% menjelang tahun 2030, dan seterusnya menyumbang kepada perubahan landskap pengguna global. Bilangan penduduk yang besar, iaitu sebanyak 600 juta orang, menekankan peranan ASEAN yang semakin berkembang sebagai pusat pasaran pengguna yang penting yang mempunyai keperluan yang berbeza dan kuasa beli yang meningkat. Memandangkan bahagian penduduk yang bekerja di ASEAN dianggarkan mencecah 58% menjelang tahun 2050, kelebihan demografi (demographic dividend) dan tenaga kerjanya yang besar akan memberi manfaat kepada ASEAN.

Seiring dengan trend ini ialah peningkatan keusahawanan di rantau ASEAN. Kemunculan perniagaan tempatan yang berpotensi menjadi syarikat tempatan dan syarikat multinasional yang besar telah mendapat perhatian dan keutamaan yang harus diberikan bagi menyokong pembangunan perusahaan kecil dan sederhana (PKS). Pada masa ini, PKS mencakupi 50% - 85% pekerjaan dalam negeri ekonomi ASEAN dan 30% - 50% daripada KDNK. Memandangkan sumbangan kepada pendapatan dan pekerjaan yang dijana oleh sektor ini besar, pembangunannya akan menjadi sangat penting untuk mewujudkan pekerjaan dan pertumbuhan jangka panjang yang mampan dalam ekonomi ASEAN. Dalam sektor korporat, syarikat dan perniagaan tempatan telah berjaya memperkukuh kehadiran mereka di rantau ini, seperti yang terbukti oleh penyertaan serantau mereka yang berkembang dan aktiviti pemerolehan merentas sempadan yang bertambah daripada USD10.9 bilion pada separuh pertama tahun 2011 kepada USD26.2 bilion dalam tempoh yang sama pada tahun 2012. Aktiviti ekonomi yang memberangsangkan ini disokong dengan baik oleh akses kepada pembiayaan yang berterusan untuk perniagaan di rantau ini serta institusi kewangan yang berpusat di ASEAN yang berdaya tahan dan kukuh.

Akhir sekali, ASEAN juga menjadi destinasi pelaburan langsung asing yang menarik bukan sahaja disebabkan oleh persekitaran makroekonominya yang stabil tetapi juga disebabkan oleh saiz pasarannya serta sumber aslinya yang sangat banyak. Kedudukan ASEAN yang berhampiran dengan pasaran utama seperti China dan India mengukuhkan lagi statusnya sebagai peserta rantaian nilai global yang penting serta pusat pengeluaran pilihan bagi banyak syarikat multinasional. Pada tahun 2010, pelaburan langsung asing yang memasuki rantau ini mencatat pertumbuhan yang mengagumkan sebanyak lebih daripada 100% berbanding dengan tahun sebelumnya. Hubungan yang kukuh antara negara ASEAN juga disokong oleh perdagangan intrarantau yang terus meningkat, yang kini mencakupi 25% daripada jumlah perdagangan ASEAN. Melangkah ke hadapan, trend ini dijangka berterusan. Pasaran pengguna yang semakin besar dan pengembangan rangkaian pengeluaran di Asia akan terus menjadi pemacu utama dalam menggalakkan peningkatan perdagangan intrarantau ini. Selain itu, langkah yang diambil untuk merangsang pelaburan serta pembangunan infrastruktur akan mengukuhkan lagi trend ini.

Integrasi serantau: model ASEAN

Kita kini hampir pada masa yang sangat memberangsangkan bagi ASEAN memandangkan wawasan komuniti ekonomi ASEAN pada tahun 2015 semakin menjadi kenyataan. Jika wawasan AEC merupakan

aspirasi ketika mula-mula dirumuskan, wawasan tersebut kini ternyata sangat penting. Hal ini telah mendorong usaha semakin giat bagi merealisasikan komuniti ekonomi ASEAN yang bersepadu, terutamanya melalui pencapaian integrasi kewangan yang lebih kukuh, tahap perdagangan intrarantau yang lebih tinggi dan aliran pelaburan rentas sempadan dua hala yang lebih besar. Seperti kebanyakan blok serantau lain, proses integrasi ASEAN berusaha menggalakkan kesalinghubungan yang lebih erat, yang seterusnya akan mengembangkan dan mengukuhkan potensi pertumbuhan rantau ASEAN. Walau bagaimanapun, proses integrasi rantau ini telah mengikut haluannya sendiri. Memandangkan ekonomi di dalam ASEAN bersifat pelbagai, model integrasi yang diterapkan untuk ASEAN memberikan tumpuan kepada (i) mengukuhkan prasyarat menerusi bina upaya secara kolektif bagi menggalakkan akses pasaran yang lebih terbuka dalam kalangan ekonomi di ASEAN; (ii) mengurangkan halangan secara berperingkat-peringkat bagi memudahkan perdagangan rentas sempadan; (iii) membangunkan infrastruktur pasaran dan persekitaran yang menyokong bagi menggalakkan pengantaraan aliran kewangan rentas sempadan yang cekap dan berkesan; dan (iv) mewujudkan perlindungan yang sewajarnya bagi kestabilan sistem kewangan.

Integrasi kewangan yang dilaksanakan secara berperingkat-peringkat menerusi model ASEAN ini merupakan strategi yang telah memberi manfaat kepada rantau ini dan membolehkan integrasi yang lebih teguh berdasarkan ketersediaan dan kekukuhan sektor kewangan. Sejak tahun 2007, ASEAN telah mencapai kemajuan yang pesat dalam usahanya untuk memperkukuh integrasi kewangan. ASEAN telah meliberalkan secara beransur-ansur dan berturutan subsektor perkhidmatan kewangan yang telah dikenal pasti menerusi Perjanjian Rangka Kerja ASEAN mengenai Perkhidmatan (ASEAN Framework Agreement on Services, AFAS). Lima pusingan rundingan telah selesai, dan rundingan pusingan keenam dijangka selesai menjelang tahun hadapan. Bagi bidang pasaran kewangan, Pelan bagi Pasaran Modal Bersepadu (Plan for an Integrated Capital Market) telah dirumuskan untuk meningkatkan akses pasaran, hubungan dan mudah tunai. ASEAN juga telah mencapai kemajuan yang ketara dalam bidang pembiayaan sokongan untuk pembangunan infrastruktur, dengan penubuhan Dana Infrastruktur ASEAN (ASEAN Infrastructure Fund) pada tahun 2011. Namun demikian, pemacu utama bagi integrasi kewangan yang lebih besar dalam teras sistem kewangan ASEAN ialah sektor perbankan. Bank-bank ASEAN mempunyai peranan penting dalam menyokong proses integrasi kewangan. Sepanjang dekad yang lalu, kita telah menyaksikan institusi kewangan ASEAN menjadi semakin penting di rantau ini, didorong oleh asas perniagaan yang meningkat di rantau ini serta keupayaan institusi kewangan yang diperkukuh. Bank perdagangan ASEAN merupakan penggembleng utama dana kewangan, dan pengalaman menunjukkan bahawa sektor perbankan merupakan komponen yang paling matang dalam sektor kewangan bagi kebanyakan negara. Oleh itu, sektor perbankan berperanan sebagai saluran penting untuk meningkatkan hubungan antara semua negara ASEAN dan merangsang integrasi kewangan.

Bagi tujuan ini, bank-bank pusat di ASEAN telah mengesahkan Rangka Kerja Integrasi Kewangan ASEAN pada tahun 2011 dan kini dalam peringkat akhir untuk melancarkan rangka kerja bagi integrasi sektor perbankan. Ini akan membuka jalan bagi penyertaan yang lebih bermakna oleh bank ASEAN yang layak di rantau ini, sambil menggalakkan kestabilan kewangan serantau. Menyedari akan kepelbagaian ekonomi ASEAN dan peringkat pembangunan sektor kewangan yang berbeza, rangka kerja ini memberikan fleksibiliti kepada negara ASEAN untuk menyertai proses integrasi berdasarkan ketersediaan dan kesanggupan mereka. Di bawah rangka kerja ini, bank ASEAN yang layak dan yang mempunyai keupayaan serta diurus dengan baik akan berperanan sebagai pemimpin serantau, dan akan diberikan akses yang lebih fleksibel dalam pasaran serantau. Lebih fleksibiliti juga akan diberikan bagi memudahkan rancangan pengembangan

serantau bank-bank ASEAN berkelayakan untuk menjadi saluran pengantaraan kewangan yang penting di rantau ini. Peluang yang besar boleh diraih daripada rangka kerja baharu ini. Oleh itu, saya mengalu-alukan dan berharap penyertaan yang lebih besar oleh institusi kewangan daripada semua negara ASEAN dalam proses ini.

Prasyarat penting untuk sektor perbankan melangkah ke hadapan

Di sini, izinkan saya beralih kepada prasyarat penting untuk sektor perbankan melangkah ke hadapan. Komuniti antarabangsa sedang membuat pertimbangan semula dasar-dasar sistem perbankan akibat krisis global baru-baru ini. Hal ini mendorong dan membentuk pelbagai pembaharuan pada peringkat global. Saya ingin menyentuh dengan ringkas empat perkembangan yang boleh dijadikan asas perbankan mampan dalam tempoh jangka sederhana dan jangka lebih panjang. **Pertama**, mengurangkan tahap kompleksiti dan meningkatkan ketelusan sektor perbankan. Selaras dengan model perbankan yang lebih tradisional di rantau ini, kini terdapat keperluan untuk kembali kepada perbankan asas yang diasingkan dengan jelas daripada aktiviti pengambilan risiko yang lebih tinggi. Usaha ini merupakan sebahagian daripada usaha yang lebih meluas untuk mewujudkan sistem kewangan global yang lebih selamat yang mempunyai pasaran dan institusi yang lebih telus, kurang kompleks dan hutang yang kurang berbanding dengan keadaan pada hari ini.

Meskipun sektor perbankan di ASEAN belum mencapai tahap kompleksiti seperti yang diperhatikan dalam ekonomi maju, namun rantau ini perlu berhati-hati terhadap akibatnya apabila institusi kewangan menjadi semakin berorientasikan serantau. Pertumbuhan yang sedemikian perlu setara dengan keupayaan dan kebolehan institusi kewangan dan pengawal selia untuk mengurus dan menyelia risiko yang berkaitan. Keamatan dan keberkesanan penyeliaan yang diperkukuh, iaitu komponen teras dalam pembaharuan sektor kewangan, merupakan tonggak penting dalam mengawal inovasi dan pengambilan risiko yang tidak terkawal serta menggalakkan insentif yang kukuh bagi pengurusan risiko secara berhemat. ASEAN perlu mencari hasil yang memudahkan inovasi dan kecekapan, tanpa mengakibatkan risiko yang tidak wajar dan kos yang tidak diingini kepada sistem kewangan dan ekonomi keseluruhan.

Kedua, lebih tumpuan diberikan kepada amalan perniagaan kewangan yang lebih bertanggungjawab dan mampan. Susulan krisis kewangan global yang berlaku baru-baru ini, terdapat penekanan yang lebih kuat pada peringkat antarabangsa terhadap mekanisme terlaras risiko yang sesuai, terutamanya rangka kerja pembayaran ganti rugi, yang memberikan insentif untuk inovasi kewangan dan pertumbuhan, dan pada masa yang sama, tidak menjejaskan kestabilan kewangan. Ini termasuk tekanan yang bertambah terhadap institusi kewangan dan pengawal selia supaya mempunyai sistem insentif, tadbir urus, akauntabiliti dan kawalan untuk menangani isu memberi penekanan yang berlebih-lebihan pada prestasi jangka pendek, pengambilan risiko secara sewenang-wenangnya, serta percanggahan kepentingan yang berleluasa. Selaras dengan ini, lebih tumpuan diberikan untuk mendorong aktivisme pengguna sebagai cara untuk menggalakkan amalan perniagaan yang lebih bertanggungjawab dan mampan. Dalam bidang inilah institusi kewangan boleh memainkan peranan penting bagi mewujudkan amalan dan tingkah laku positif dalam kalangan peserta kewangan dalam industri, selain menyumbang ke arah meningkatkan tahap pendidikan kewangan dan kesedaran pengguna.

Ketiga, ialah meningkatkan keberkesanan dan akauntabiliti lembaga pengarah, serta tadbir urus institusi kewangan yang kukuh. Susulan krisis kewangan global, amalan tadbir urus korporat dalam industri kewangan telah diteliti dengan rapi. Penekanan yang lebih tinggi diberikan kepada pihak pengurusan, lembaga

pengarah institusi kewangan dan pengawal selia untuk menambah baik amalan tadbir urus dengan nyata, terutamanya dalam bidang dasar dan prosedur pengurusan risiko. Pada peringkat antarabangsa, penambahbaikan yang besar telah dibuat terhadap standard tadbir urus korporat. Oleh itu, pengembangan bank ASEAN yang semakin meluas di rantau ini perlu diiringi dengan penekanan yang lebih oleh lembaga pengarah dan pengurusan kanan institusi kewangan untuk memimpin dan mengawasi risiko di seluruh kumpulan yang timbul daripada operasi rentas sempadan. Kepelbagaian latar belakang lembaga pengarah yang berupaya memahami perbezaan budaya serta dinamik daya saingan dalam pasaran yang berbeza adalah penting bagi menyokong operasi rentas sempadan institusi yang mampan.

Keempat ialah mengukuhkan penampan untuk menghadapi kejutan pada masa hadapan. Ini merupakan bidang utama dalam pakej pembaharuan antarabangsa yang bermatlamat untuk meningkatkan daya tahan sistem kewangan antarabangsa dengan nyata serta menggalakkan aktiviti pengambilan risiko yang mantap. Standard ini akan memastikan institusi kewangan memegang jumlah modal yang lebih besar, termasuk penampan yang boleh digunakan apabila berlaku kerugian. Pada masa yang sama, standard ini juga menghendaki institusi perbankan mengukuhkan dengan ketara kedudukan mudah tunai dan pendanaan mereka. Secara kolektif, standard ini bermatlamat untuk mengukuhkan keupayaan institusi perbankan untuk terus menyokong pengantaraan kredit dengan teratur, terutamanya semasa tempoh ketidakstabilan. Meskipun memegang ekuiti yang lebih banyak melibatkan kos modal yang lebih tinggi kepada bank, terutamanya dalam masa jangka pendek, namun pelaburan ini akan menyokong sistem kewangan dan ekonomi global keseluruhan yang lebih stabil serta memupuk keyakinan para pengguna dan pelabur, terutamanya dalam tempoh terdapatnya tekanan.

Dengan mempertimbangkan prasyarat ini, masa ini merupakan masa yang paling tepat untuk industri memikirkan dan melaksanakan usaha untuk membina semula dan mengukuhkan asas untuk kewangan yang lebih mampan. Perkara penting dalam hal ini ialah kesedaran bahawa pewujudan nilai pemegang saham pada jangka panjang adalah selaras, dan tidak bercanggah, dengan pengambilan risiko secara berhemat dan amalan perniagaan yang bertanggungjawab. Sesungguhnya, institusi kewangan yang mempunyai operasi serantau di ASEAN berpotensi untuk menyumbang kepada pembangunan sistem kewangan di negara mereka beroperasi. Pulangan yang amat besar boleh diraih daripada pelaksanaan strategi yang mampan seperti ini. Komitmen jangka panjang terhadap ASEAN bukan sahaja akan menyumbang kepada pertumbuhan serantau yang saling memperkuat dan terkait, malah juga akan menjadi sumber kestabilan yang penting kepada rantau ini.

Rumusan

Izinkan saya untuk mengakhiri ucapan saya. Aspirasi ASEAN 2015 akan dicapai dalam tempoh kurang daripada tiga tahun. Meskipun masih terdapat banyak cabaran, ASEAN berada pada kedudukan yang baik untuk maju ke hadapan secara kolektif ke arah wawasan yang dikongsi bersama iaitu pasaran tunggal ASEAN. Industri kewangan mempunyai peranan yang penting dalam merealisasikan wawasan ini, melalui amalan pasaran, strategi perniagaan dan penglibatan dalam inisiatif kerjasama dalam negeri dan serantau. Persidangan ini menyediakan platform strategik yang sangat baik untuk industri ASEAN bertemu, berkongsi idea dan memupuk pemahaman yang lebih baik mengenai isu penting ke arah pembinaan asas yang lebih kukuh bagi pertumbuhan yang mampan di ASEAN. Dengan itu, saya mengucapkan selamat bersidang dengan produktif kepada anda semua.

Persidangan Euromoney-Qatar : "Kestabilan Kewangan Global dan Pengantarabangsaan Sistem Kewangan dalam Ekonomi Sedang Pesat Membangun" Qatar, 11 Disember 2012

Ucapan oleh

Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

Saya berbesar hati kerana berpeluang berucap di Persidangan Euromoney-Qatar mengenai "Pengolahan Semula Kewangan Global" di Doha. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Bank Pusat Qatar kerana mengundang saya untuk berucap dalam persidangan ini. Dalam persekitaran global ketika ini, tindak balas dasar global yang pelbagai dan pada tahap yang belum pernah dilaksanakan sebelum ini masih belum dapat mewujudkan kestabilan kewangan dan pemulihan yang mampan dalam ekonomi dunia.

Globalisasi kewangan yang begitu pesat pada dekad ini telah menyebabkan dunia lebih saling berhubung dan saling bergantung. Walaupun sistem kewangan dan ekonomi di sebahagian besar dunia menerima kesan krisis kewangan global baru-baru ini, namun tahap pengantarabangsaan sistem kewangan masih menggalakkan, khususnya dalam ekonomi sedang pesat membangun. Ucapan saya pagi ini adalah tentang kestabilan kewangan dan pengantarabangsaan sistem kewangan dalam ekonomi sedang pesat membangun. Saya akan menyentuh tentang manfaat dan cabaran pengantarabangsaan tersebut, pengajaran yang dapat diambil daripada krisis kewangan global baru-baru ini, serta pengalaman yang dilalui Malaysia dalam pengantarabangsaan sistem kewangan.

Manfaat dan Cabaran Pengantarabangsaan Sistem Kewangan

Walaupun pengantarabangsaan sistem kewangan banyak memberikan manfaat, namun kesan daripada integrasi sistem kewangan antarabangsa yang meningkat telah mewujudkan risiko dan cabaran baharu. Kelebihan liberalisasi dan pengantarabangsaan kewangan yang meningkat adalah kerana keupayaannya untuk memupuk pengembangan sistem kewangan yang lebih cekap dan teguh. Meskipun sistem kewangan yang lebih berdaya saing akan meningkatkan kecekapan proses pengantaraan kewangan dan menyumbang ke arah pengurangan kos pengantaraan, pengawasan penyeliaan diperlukan bagi memastikan persaingan yang keterlaluan tidak mengakibatkan risiko salah penentuan harga yang memberikan kesan buruk kepada kestabilan kewangan.

Manfaat lain daripada pengantarabangsaan ialah lebih banyak peluang bagi pemindahan teknologi, kepakaran baharu dan inovasi lebih meluas serta penawaran produk baharu. Di samping itu, penyertaan asing yang meningkat dalam pasaran kewangan domestik juga menyumbang kepada peningkatan mudah tunai dan penentuan harga yang lebih berdaya saing dalam pasaran kewangan domestik serta menggalakkan pengagihan modal yang lebih cekap dalam ekonomi. Pengantarabangsaan juga dijangka menyumbang kepada pengembangan dan pembangunan pasaran kewangan domestik, khususnya pasaran modal, sekali gus membuktikan kepentingan akses kepada pembiayaan untuk aktiviti pelaburan. Apabila pasaran kewangan dalam negeri berfungsi dengan lebih cekap, mekanisme transmisi dasar monetari juga akan bertambah baik.

Sementara itu, pertambahan aliran masuk modal susulan liberalisasi akaun modal merupakan sumber tambahan bagi

pembiayaan yang juga akan menggalakkan peningkatan pelaburan dan pertumbuhan ekonomi. Liberalisasi ini akan membolehkan ekonomi yang mempunyai lebihan dana menyalurkan dana tersebut kepada rantau yang mempunyai peluang pelaburan yang produktif, seterusnya menyumbang kepada pengagihan dana yang lebih cekap merentas sempadan antarabangsa. Hubungan kewangan merentas sempadan yang lebih kukuh berpotensi menambah peluang perdagangan dan pelaburan antarabangsa, yang membolehkan negara-negara memanfaatkan sebaiknya kelebihan berbanding dan sifat saling melengkapi masing-masing bagi memperkukuh pertumbuhan bersama. Dalam persekitaran semasa, faktor ini penting bagi memudahkan aktiviti ekonomi merentas sempadan.

Liberalisasi akaun modal dari aspek menghapuskan sekatan bagi transaksi pertukaran asing juga akan menambah fleksibiliti dalam mengurus transaksi sedemikian. Langkah ini akan meningkatkan potensi untuk mengurus risiko berkaitan dengan lebih baik, manakala peningkatan kecekapan juga akan mengurangkan kos menjalankan perniagaan. Akhir sekali, dalam persekitaran yang lebih liberal, disiplin pasaran akan menjadi lebih baik dan seterusnya akan menggalakkan kestabilan kewangan dalam sistem kewangan domestik. Walau bagaimanapun, ini bergantung pada tahap dedahan dan ketelusan yang wajar supaya pasaran dapat berfungsi dengan cekap.

Walau bagaimanapun, pengantarabangsaan sistem kewangan turut berdepan dengan risiko dan cabaran. Risiko penularan telah meningkat dengan ketara dari segi jangkauan dan kepantasan susulan peningkatan kesalinghubungan. Penularan boleh berlaku disebabkan oleh peristiwa dan perkembangan luar yang antaranya boleh terjadi akibat kegagalan institusi kewangan yang besar dan penting sehinggalah kepada tercetusnya peperangan atau peristiwa politik yang memberikan kesan pada peringkat serantau atau global. Sementara itu, perkembangan global termasuk limpahan dasar global juga meningkatkan ketaktentuan aliran modal yang lebih nyata. Sistem kewangan yang makin terbuka juga menyebabkan negara lebih mudah terdedah kepada kitaran ekonomi yang berlaku di bahagian lain dunia. Sistem kewangan dan ekonomi yang makin saling bergantung dan kesan penularan yang meningkat adalah antara hasil yang nyata daripada pengantarabangsaan kewangan.

Liberalisasi kewangan, misalnya, boleh memburukkan lagi implikasi tekanan kewangan daripada bahagian lain di dunia terhadap sistem kewangan domestik. Liberalisasi kewangan juga boleh meningkatkan dan memburukkan gelembung aset dan kitaran boom bust. Implikasi lain daripada liberalisasi ialah ketaksamaan pendapatan yang semakin melebar, dan juga peminggiran institusi kewangan domestik jika tidak dapat bersaing dalam persekitaran yang lebih kompetitif. Akhir sekali, turun naik aliran modal bukan sahaja memberikan kesan kepada pasaran kewangan untuk berfungsi dengan cekap malah boleh mengakibatkan ketidakjajaran kadar pertukaran yang tidak mencerminkan asas-asas ekonomi. Potensi risiko dan kelemahan ini merupakan cabaran yang berterusan bukan sahaja kepada ekonomi sedang pesat membangun tetapi juga sistem kewangan dan ekonomi yang lebih maju.

Pengajaran daripada Krisis Kewangan

Meskipun pengantarabangsaan sistem kewangan memberi manfaat, namun risiko terhadap kestabilan kewangan juga meningkat dengan ketara. Risiko ini secara amnya berpunca daripada prospek penularan yang lebih nyata ekoran peningkatan dalam tahap kesalingbergantungan. Bagi ekonomi sedang pesat membangun, risiko ini adalah jauh lebih ketara kerana sistem kewangannya masih belum mencapai tahap yang lebih maju dan matang. Untuk meraih manfaat yang lebih banyak daripada pengantarabangsaan sistem kewangan dalam ekonomi sedang pesat membangun, beberapa pengajaran boleh diambil daripada krisis tersebut. Pertama, kita perlu menyedari bahawa bahagian yang berbeza dalam sistem kewangan domestik mempunyai kesalinghubungan yang rapat,

termasuk bahagian yang mungkin tidak berada di bawah skop kawal selia. Tekanan kewangan dalam suatu segmen khusus tidak lagi hanya terbatas pada segmen tersebut, malah mungkin pantas merebak kepada segmen lain dalam sistem kewangan. Oleh itu, tindak balas dasar yang khusus bagi segmen tersebut adalah tidak memadai. Tindak balas yang komprehensif diperlukan untuk memastikan keadaan tekanan tersebut tidak merebak menjadi krisis kewangan yang besar.

Kedua, keadaan yang boleh menyebabkan risiko terhadap kestabilan kewangan perlu dikenal pasti dengan lebih awal. Langkah pencegahan awal akan mengurangkan kos yang ditanggung apabila krisis melanda sistem kewangan dan ekonomi. Ketiga, pihak berkuasa pengawalseliaan perlu diberikan kuasa yang wajar untuk mengurus risiko terhadap kestabilan kewangan. Keempat, gabungan dasar yang optimum tidak hanya merangkumi tindakan dasar untuk menangani isu-isu dalam jangka terdekat tetapi juga pada masa yang sama perlu menangani masalah struktur dasar. Kelima, tumpuan perlu diberikan terhadap kepentingan persekitaran yang diperlukan untuk membolehkan dasar yang dilaksanakan mencapai hasil yang dikehendaki. Akhir sekali, untuk membantu proses membuat keputusan yang berkesan, platform dan proses tadbir urus perlu diwujudkan bagi penyelarasan dasar antara agensi dalam ekonomi dan harus diperluas untuk tindakan bersama pada peringkat serantau dan antarabangsa.

Susulan krisis kewangan global baru-baru ini, tindak balas dasar pada peringkat negara adalah menyeluruh dan pada tahap yang belum pernah dilaksanakan sebelum ini. Meskipun pelbagai reformasi kewangan pada peringkat antarabangsa telah dilaksanakan untuk mengukuhkan daya tahan sektor kewangan, namun penggubalan dasar dalam dimensi merentas sempadan adalah tidak begitu komprehensif. Keadaan ini berlaku walaupun kejutan kewangan dan ekonomi di seluruh ekonomi global dan sistem kewangan antarabangsa merebak pantas selepas ledakan krisis kewangan pada tahun 2008.

Walaupun menghadapi cabaran yang lebih besar, pengaturan keinstitusian bagi kerjasama dan penyelarasan dasar masih belum mencapai tahap yang berpadanan dengan tahap integrasi ekonomi dan kewangan global. Meskipun usaha secara sendirian oleh sesebuah ekonomi adalah penting, tetapi ini tidak lagi dapat menjamin kestabilan kewangan global. Ekonomi sedang pesat membangun yang lebih terbuka dan bersepadu dengan ekonomi global dan sistem kewangan antarabangsa adalah antara yang paling teruk terjejas oleh perkembangan ini. Krisis kewangan memperlihatkan betapa pentingnya dimensi antarabangsa dalam sesuatu dasar.

Akhir sekali, kesan krisis kewangan yang perlu diberikan lebih perhatian ialah jurang perbezaan pendapatan yang semakin luas dalam ekonomi. Krisis kewangan baru-baru ini telah memburukkan trend ini memandangkan keadaan pengangguran yang tinggi di sesetengah negara di dunia. Pada peringkat negara, pembangunan sistem kewangan yang inklusif dan jaring keselamatan sosial akan membendung trend ini.

Pengantarabangsaan Kewangan dan Pengalaman Malaysia

Dalam usaha melaksanakan liberalisasi sektor kewangan untuk beralih kepada sistem kewangan yang lebih global, Malaysia menerapkan pendekatan secara beransur-ansur dan berperingkat. Ini bagi memastikan prasyarat yang diperlukan dapat disediakan supaya manfaat daripada peningkatan pengantarabangsaan kewangan menjadi kenyataan. Pada masa yang sama, risiko berkaitan yang wujud dalam ekonomi yang lebih terbuka dan sistem kewangan yang bersepadu pada peringkat antarabangsa dapat diurus dengan berkesan.

Tujuh prasyarat telah dikenal pasti sebagai prasyarat penting dalam proses ini. Pertama, yang perlu diberikan keutamaan ialah pembinaan kapasiti pengantara dan pengukuhan daya tahan dan daya saing sektor kewangan. Semasa krisis kewangan

Asia, sektor perbankan di Malaysia dalam keadaan amat tidak bersepadu, mempunyai lebih daripada tujuh puluh institusi perbankan yang kebanyakannya kecil dan mudah terjejas. Semasa krisis kewangan itu, langkah penyusunan semula yang menyeluruh telah dilaksanakan, dan disusuli oleh langkah penggabungan seluruh industri, didorong oleh keperluan permodalan yang lebih tinggi. Penyusunan semula tersebut mengukuhkan kedudukan institusi kewangan, manakala penyatuannya pula menghasilkan kumpulan kewangan yang lebih besar dan teguh.

Kedua ialah melaksanakan reformasi kewangan yang tertumpu pada peralihan kepada sistem kewangan yang lebih berorientasikan pasaran. Langkah ini merangkumi reformasi kadar faedah yang menyokong penentuan harga produk dan perkhidmatan kewangan dengan lebih berkesan. Persekitaran lebih berdaya saing yang diwujudkan menjadi pemacu penting bagi peningkatan tahap kecekapan dan inovasi dalam sistem kewangan.

Perhatian yang sama juga ditumpukan pada pembangunan infrastruktur kewangan, khususnya, sistem pembayaran dan penyelesaian dan pemodenan rangka kerja undang-undang bagi meningkatkan kejelasan perundangan yang mengawal selia sektor kewangan. Usaha ini merangkumi tujuh perundangan baharu yang digubal dalam bidang perbankan pusat, sistem pembayaran, perkhidmatan wang, insurans deposit dan pengawalseliaan sektor perbankan, insurans, kewangan Islam, institusi kewangan pembangunan dan koperasi. Semua usaha ini telah memberikan kepastian dan kebolehramalan dalam operasi sistem kewangan.

Pengukuhan keupayaan pengawasan Bank Negara Malaysia dan keberkesanan rejim pengawalan dan penyeliaan turut diberikan keutamaan. Langkah ini merangkumi peralihan daripada rejim pengawalan berasaskan peraturan kepada berasaskan prinsip yang dipertingkat dengan tumpuan pada amalan tadbir urus dan pengurusan risiko yang diperkukuh pula oleh peralihan kepada penyeliaan berasaskan risiko. Walau bagaimanapun, penyeliaan terus bersifat intrusif dengan rangka kerja intervensi yang bersifat mencegah untuk memastikan potensi risiko terhadap kestabilan kewangan dapat terus ditangani termasuk dalam sektor kewangan yang lebih saling berhubung pada peringkat serantau dan global.

Sejajar dengan usaha ini, pasaran sekuriti turut dibangunkan. Daripada sebuah sistem kewangan yang terlalu bergantung pada sistem perbankan untuk pembiayaan, kini sistem kewangan lebih pelbagai dengan akses lebih meluas kepada pembiayaan daripada pasaran bon dan sukuk. Pasaran sekuriti domestik kini berkembang menjadi sebahagian daripada ekosistem kewangan Malaysia yang penting, dan membantu mengurangkan penumpuan risiko dalam sistem kewangan, seterusnya memelihara kestabilan kewangan. Pasaran sekuriti Malaysia telah berkembang pesat hingga menjadi pasaran sekuriti terbesar di rantau ASEAN.

Malaysia juga membuat pelaburan yang besar dalam pembangunan tenaga mahir untuk sektor perkhidmatan kewangan. Memandangkan pentingnya peranan tenaga mahir untuk memastikan prestasi dan daya tahan sektor kewangan, pengaturan keinstitusian yang menyeluruh telah diwujudkan untuk semua peringkat industri; peringkat kemasukan, peringkat pekerjaan dan kepakaran, peringkat profesional dan kepimpinan termasuk lembaga pengarah institusi kewangan.

Akhir sekali, apabila sistem kewangan menjadi lebih bersepadu pada peringkat serantau dan antarabangsa, pengaturan kestabilan kewangan serantau juga dapat diwujudkan. Antaranya, menggalakkan inisiatif secara berkumpulan dalam bidang pengawasan serantau, pembangunan pasaran kewangan dan infrastruktur pembayaran serantau, dan penyeliaan rentas sempadan. Forum bagi penilaian risiko terhadap kestabilan kewangan serantau juga telah dianjurkan, dan usaha kini sedang dilaksanakan untuk

mewujudkan rangka kerja pengurusan dan penyelesaian krisis yang bersepadu bagi rantau Asia. Mekanisme sokongan serantau juga diwujudkan sebagai sebahagian daripada inisiatif ini.

Dengan adanya prasyarat ini, Malaysia mengorak langkah memulakan inisiatif untuk mengantarabangsakan sistem kewangannya yang bermula pada tahun 2003. Pengantarabangsaan sektor kewangan menuntut peningkatan dalam dua bidang utama; liberalisasi sektor kewangan dan liberalisasi akaun modal. Dalam pelaksanaan integrasi kewangan serantau dan antarabangsa yang lebih meluas, sasarannya adalah untuk menambah kepelbagaian sistem kewangan dari segi produk yang ditawarkan, meningkatkan lagi daya saing sistem kewangan dan mengukuhkan hubungan ekonomi dengan rantau Asia dan bahagian lain di dunia.

Liberalisasi sektor kewangan merangkumi kemasukan dan penyertaan asing dalam sistem kewangan negara. Lesen baharu dikeluarkan kepada institusi perbankan konvensional dan Islam asing, manakala kepentingan strategik asing minimum dalam industri insurans dan takaful ditambah. Lebih banyak fleksibiliti dari segi operasi juga diberikan kepada institusi perbankan asing sedia ada dalam sistem kewangan yang kini mencakupi kira-kira 30% daripada sistem perbankan. Pada masa yang sama, penyertaan asing dalam pasaran sekuriti negara telah dilonggarkan pada tahun 2007 untuk membolehkan syarikat asing memperoleh pembiayaan sama ada dalam mata wang domestik atau asing.

Liberalisasi akaun modal sepanjang dekad pertama tahun 2000-an merangkumi penghapusan sekatan secara berperingkat dalam peraturan pentadbiran pertukaran asing. Liberalisasi ini dipertingkat selepas tahun 2005 apabila sistem kewangan dan ekonomi lebih bersedia mengurus aliran kewangan rentas sempadan yang kian bertambah. Pada bulan Julai 2005, Malaysia beralih daripada rejim kadar pertukaran tetap kepada rejim kadar pertukaran fleksibel bagi meningkatkan fleksibiliti untuk mengubah suai mengikut keadaan struktur yang berubah-ubah dalam ekonomi serantau dan antarabangsa. Dengan berkurangnya sekatan ini secara beransur-ansur, perniagaan kini mempunyai fleksibiliti untuk mengurus dedahan pertukaran kewangan masing-masing. Ini menggalakkan aliran modal dua hala dan membantu menstabilkan aliran modal tidak menentu yang masuk ke dalam ekonomi negara.

Akhir sekali, selain mempunyai kuasa yang diperlukan dalam perundangan baharu, instrumen rumusan dasar Bank Negara Malaysia juga telah bertambah bagi menangani potensi peningkatan ketakseimbangan kewangan dan risikonya terhadap kestabilan kewangan berikutan peningkatan pengantarabangsaan. Ini termasuk langkah kehematan makro dan penyeliaan untuk menangani secara kolektif faktor asas kestabilan kewangan. Platform juga diwujudkan bagi penyelarasan yang lebih baik antara pembuat dasar di dalam negeri, pengawal selia dan sektor awam.

Kesimpulan

Walaupun banyak pengajaran dapat diambil daripada beberapa episod krisis kewangan yang dialami oleh ekonomi dunia, namun tidak ada satu pendekatan khusus dalam liberalisasi dan pengantarabangsaan sistem kewangan. Kejayaannya bergantung pada keadaan semasa dan tahap ketersediaan sistem kewangan dan ekonomi serta keupayaannya untuk mengurus risiko berkaitan. Pengantarabangsaan bersifat separuh matang yang dilaksanakan boleh mengakibatkan keadaan ketidakstabilan yang ketara. Proses liberalisasi juga perlu bersifat pragmatik dengan mengambil kira matlamat berbeza yang perlu dicapai. Dengan pembangunan infrastruktur, perlindungan dan penampan kewangan yang wajar, ekonomi sedang pesat membangun lebih berpotensi untuk memainkan peranan dalam sistem kewangan yang lebih bersepadu pada peringkat antarabangsa, yang akan saling memperkukuh pertumbuhan dan pembangunan global.

Siri Syarahan Serantau Bank Pembangunan Islam Mengenai Ekonomi, Kewangan dan Perbankan Islam
'Kewangan dan Ekonomi Benar: Mengekalkan Kemampanan'
Indonesia, 19 Disember 2012

Ucapan oleh

Tan Sri Dato' Sri Dr. Zeti Akhtar Aziz
Gabenor, Bank Negara Malaysia

Saya amat berbesar hati kerana diundang untuk menyampaikan syarahan perdana pada Siri Syarahan Serantau Bank Pembangunan Islam ini. Saya juga gembira kerana dapat berkunjung lagi ke kota raya Jakarta. Saya ingin mengucapkan terima kasih kepada Bank Pembangunan Islam (IDB) atas undangan ini, dan Bank Indonesia sebagai tuan rumah bagi majlis ini.

Selama lebih tiga dekad ini, IDB telah memainkan peranan penting dalam menggalakkan pertumbuhan ekonomi dan pembangunan di serata dunia, dan berkaitan dengan ini juga ialah peranannya dalam memupuk pembangunan kewangan Islam. IDB telah menyokong pembinaan infrastruktur utama antarabangsa yang penting bagi pembangunan kewangan Islam global yang teratur dan bagi memelihara kestabilan kewangan dunia. IDB juga telah menyokong usaha-usaha penyelidikan dan pendidikan dalam bidang kewangan Islam, sementara kepentingan strategiknya dalam institusi kewangan di negara-negara lain di dunia menjadi pemangkin penting penubuhan dan pengembangan institusi berkenaan. Dalam persekitaran semasa yang semakin tidak menentu, selepas krisis kewangan global baru-baru IDB akan terus memainkan peranan penting memandangkan matlamat untuk mencapai pertumbuhan dan pembangunan ekonomi dunia yang mampan kini menjadi semakin mencabar.

Ketika sistem kewangan konvensional kini sedang berhadapan dengan apa yang dikatakan sebagai tempoh penentuan, beberapa iktibar penting boleh diambil untuk usaha bersama kita membangunkan sistem kewangan yang lebih berdaya tahan. Pertimbangan yang penting perlu diberikan kepada isu-isu berbangkit, dan terhadap hala tuju dasar yang akan mempengaruhi pertumbuhan dan kestabilan. Ucapan saya hari ini akan membincangkan beberapa isu ini dan cara bagaimana kewangan Islam, berdasarkan sifat dan ciri dalamannya, boleh membantu proses peningkatan disiplin, yang menyumbang kepada usaha memastikan pertumbuhan dan kestabilan kewangan dapat dicapai.

Pada dasarnya, sistem kewangan perlu menyediakan perkhidmatan kepada ekonomi benar. Tujuan sistem kewangan adalah sebagai pengantara untuk menyuaipadankan tabungan dengan pelaburan bagi tujuan untuk menjana pertumbuhan ekonomi. Namun, dalam beberapa dekad kebelakangan ini, beberapa faktor telah melemahkan hubungan antara pengantaraan kewangan dengan aktiviti ekonomi yang produktif. Penyahkawalan telah membuka peluang baharu kepada institusi kewangan untuk meningkatkan prestasi dan memperluas skop aktiviti mereka. Persaingan yang lebih sengit, dan diperkukuh oleh kemajuan teknologi, telah menghasilkan inovasi yang lebih pantas. Tempoh inflasi dan kadar faedah rendah yang agak panjang telah menggalakkan lagi kegiatan pengambilan risiko. Secara keseluruhannya, perkembangan ini telah menyumbang kepada ketidakseimbangan kewangan yang membimbangkan.

Kesemua ini telah mendorong kepada pemikiran semula tentang isu-isu berkaitan perniagaan kewangan dan modelnya, serta

langkah pembaharuan pengawalseliaan yang luas oleh masyarakat antarabangsa. Berkaitan dengan isu-isu ini ialah persoalan tentang saiz 'wajar' sektor kewangan. Sejajar dengan ekonomi yang terus berkembang, saiz aset sektor kewangan dan juga sumbangan nilai ditambahnya, dijangka meningkat. Walau bagaimanapun, terdapat hubungan yang penting antara pertumbuhan sektor kewangan dengan sektor ekonomi benar, iaitu hubungan yang kurang difahami atau diambil kira dengan baik oleh model makroekonomi semasa. Ini boleh menimbulkan cabaran kepada penggubal dasar dalam menentukan titik pertumbuhan sektor kewangan yang boleh menyebabkannya mengatasi permintaan dan potensi ekonomi benar. Isu ini menjadi lebih ketara apabila kewangan serantau dan global semakin bersepadu, dan ia berlaku dalam negara-negara yang merupakan pusat kewangan antarabangsa. Apabila kenaikan pendapatan korporat dan perseorangan didorong oleh urus niaga kewangan dan bukannya oleh peningkatan dalam pengeluaran atau peluang pekerjaan, ekonomi berpotensi menjadi lebih terdedah kepada impak daripada tekanan sistem kewangan.

Krisis kewangan global baru-baru ini merupakan contoh nyata bagaimana hutang (leveraging) yang berlebihan dan pertumbuhan pesat dalam aktiviti kewangan yang terpisah daripada trajektori pertumbuhan ekonomi benar boleh menjadi suatu sumber ketidakstabilan. Hutang telah meningkat dengan nyata pada tahun-tahun menjelang krisis berikutan pertumbuhan ekonomi yang kukuh sepanjang beberapa tahun yang lalu. Dalam ekonomi maju, kedudukan kewangan bank meningkat dengan mendadak hingga mencatat pertumbuhan yang berkali-kali ganda daripada KDNK tahunan. Sebagai contoh, tiga bank terbesar di Iceland yang diambil alih kerajaan pada awal Oktober 2008 telah menyaksikan jumlah aset mereka berkembang daripada 100 peratus daripada KDNK pada tahun 2004, kepada lebih 900 peratus daripada KDNK pada akhir tahun 2007. Begitu juga di Ireland, aset dalam institusi kewangannya yang mempunyai perniagaan dalam negeri yang besar telah mencecah lebih 400 peratus daripada KDNK menjelang tahun 2008, sementara di United Kingdom, aset bank adalah lebih 500 peratus daripada KDNK sebelum berlakunya krisis kewangan global. Saiz, kompleksiti dan hutang yang sangat besar dalam sistem perbankan telah menjadikan institusi kewangan lebih lemah lantas mengehadkan keupayaan institusi kewangan tersebut untuk menampung kerugian sekalipun jumlah kerugian adalah kecil, lantas mengakibatkan herotan ekonomi yang meluas dan mendalam.

Aktiviti kewangan yang semakin berkembang sebahagiannya juga disebabkan oleh aktiviti dalam sistem perbankan bayangan (shadow banking), yang di Amerika Syarikat telah menjadi lebih besar berbanding dengan sektor perbankan tradisional dari segi kasarnya. Semasa kemuncak krisis, saiz kasar derivatif global terkumpul bagi urus niaga menerusi kaunter (over-the-counter, OTC) dianggarkan melebihi USD614 trilion[1], lebih sepuluh kali ganda KDNK global. Walaupun saiznya besar, pasaran menerusi kaunter adalah tidak telus dan tidak dikawal dengan secukupnya, lantaran menyukarkan usaha mengukur risiko yang telah diambil oleh institusi kewangan.

Isu selanjutnya berkaitan dengan inovasi kewangan dan campur tangan dasar yang tidak menyekat inovasi yang bermanfaat kepada masyarakat, sambil mengawal inovasi yang berbahaya. Perdebatan semasa tentang pembaharuan kewangan antarabangsa menunjukkan bahawa ini merupakan satu tugas yang mencabar. Meskipun terdapat sokongan yang meluas untuk kembali kepada perbankan asas, adalah diakui bahawa inovasi kewangan adalah penting dalam meningkatkan tahap akses kewangan, dengan membolehkan institusi kewangan mengurus risiko dalam cara yang membolehkan aktiviti ekonomi berisiko lebih tinggi dijalankan. Walau bagaimanapun, terdapat juga bukti yang bertentangan. Pada tahun-tahun menjelang krisis, derivatif telah

[1] Sehingga Disember 2009. BIS Quarterly Review Statistical Annex, Jun 2010, Jadual 19.

digunakan secara meluas untuk keperluan arbitraj pengawalseliaan dan untuk mendapat keuntungan yang berlebihan melalui urus niaga yang tidak telus dan kompleks lantas mengakibatkan asas yang digunakan untuk menilai kos risiko adalah tidak sepadan. Usaha pembaharuan semasa dengan itu berdepan dengan keperluan untuk mengimbangi antara usaha membendung amalan berbahaya, tanpa menyekat inovasi yang menjadi kunci kepada sistem kewangan yang progresif.

Satu lagi isu yang timbul adalah berkaitan dengan prospek untuk menyelaraskan jangkaan pelabur modal dengan elemen penting dalam perbankan yang mampan. Dalam tahun-tahun sebelum krisis, pertumbuhan sistem kewangan jauh mengatasi pertumbuhan keseluruhan ekonomi. Data yang diterbitkan[2] menunjukkan bahawa kedudukan kewangan 1,000 buah bank terbesar di dunia telah meningkat sebanyak kira-kira 150 peratus antara tahun 2001 hingga 2009. Pada kemuncaknya, jumlah aset sektor kewangan jauh lebih besar daripada jumlah aset sektor lain, dengan rekod keuntungan tertinggi pernah dicatatkan dari setahun ke setahun. Dalam persekitaran semasa, bank terus berada di bawah tekanan yang besar untuk menyokong aktiviti yang boleh menjana kadar pulangan daripada industri ini yang dikehendaki oleh pelabur modal. Ini berlawanan dengan jangkaan bahawa sistem perbankan akan kembali kepada peranan asasnya untuk menyokong aktiviti ekonomi benar. Masih belum jelas lagi sejauh mana kepentingan yang bertentangan ini boleh diselaraskan secara mampan.

Tumpuan penting dalam pembaharuan ini ialah keperluan untuk melindungi perbankan runcit daripada kegiatan perbankan pelaburan yang sering terlibat dalam aktiviti pengambilan risiko yang lebih tinggi. Di Amerika Syarikat, Peraturan Volcker melarang bank daripada menjalankan beberapa jenis aktiviti perbankan pelaburan jika mereka ingin terus bergantung pada pembiayaan deposit. Begitu juga keadaannya di United Kingdom, cadangan Suruhanjaya Bebas Mengenai Perbankan telah diterima pakai, dengan kumpulan perbankan diberi mandat menubuhkan sebuah anak syarikat yang berasingan untuk aktiviti runcit mereka, dan melarang anak syarikat ini daripada menjalankan perniagaan dan mengambil risiko lain. Penyelesaian kepada kesemua cabaran ini bukannya mudah. Walaupun perkembangan ini dan pembaharuan lain oleh Jawatankuasa Basel dan Lembaga Kestabilan Kewangan dijangka mempunyai kesan jangkauan yang lebih luas terhadap landskap sistem kewangan seperti yang diketahui hari ini, ia masih belum boleh menjawab banyak persoalan penting yang perlu ditangani oleh penggubal dasar dan industri kewangan dalam usaha untuk menjadikan sistem kewangan berfungsi dengan berkesan dan terus kukuh ketika kita maju ke hadapan.

Sejak krisis kewangan global, perhatian yang lebih telah diberikan kepada usaha membentuk rangka kerja kehematan makro yang berkesan, yang boleh membendung lebihan dan mengukuhkan hubungan antara sektor kewangan dengan ekonomi benar. Konsep dasar kehematan makro bukanlah sesuatu yang baharu, malah ia telah bermula seawal lewat tahun 1970-an lagi, merujuk kepada implikasi terhadap kestabilan makroekonomi dan kewangan daripada pemberian pinjaman yang giat kepada negara membangun[3]. Sejak tahun 1990-an lagi, beberapa pasaran sedang pesat membangun, termasuk Asia, telah menggunakan instrumen dasar kehematan makro untuk mengurus ketidakseimbangan dalam sistem kewangan dan aliran modal.

Berikutan krisis kewangan global baru-baru ini, perhatian yang lebih kini ditumpukan pada peranan, skop, instrumen dan pengaturan tadbir urus bagi dasar kehematan makro untuk memelihara kestabilan kewangan. Mandat dasar kehematan makro yang baharu atau yang diperkukuh sedang diwujudkan oleh lebih

[2] Penerbitan The Banker.

[3] Berdasarkan artikel bertajuk "The term 'macro-prudential': origins and evolution" dalam BIS Quarterly Review, Mac 2010, yang memuatkan petikan minit mesyuarat Jawatankuasa Cooke (pengasas Jawatankuasa Basel Mengenai Penyeliaan Perbankan sekarang) yang tidak diterbitkan.

banyak negara, dengan disokong oleh pelbagai perubahan dalam rangka kerja perundangan dan struktur institusi. Dasar kehematan makro telah menunjukkan hasil yang menggalakkan dalam mengukuhkan kestabilan kewangan apabila digunakan secara berkesan dan digabungkan dengan instrumen dasar yang lain, termasuk langkah kehematan mikro dan monetari serta instrumen dasar fiskal.

Walau bagaimanapun, pelaksanaan rangka kerja dasar kehematan makro secara efektif masih lagi merupakan cabaran utama. Dari segi bentuknya, dasar kehematan makro bertujuan mengurangkan kebarangkalian dan kesan buruk krisis pada masa hadapan. Walaupun penyelidikan lebih lanjut akan memperdalam pemahaman kita mengenai penunjuk utama dan saluran penyebaran, pertimbangan akan terus memainkan peranan utama. Sejarah telah menunjukkan bahawa pertimbangan ekonomi dan politik ada kalanya mempunyai kesan ke atas kesediaan penggubal dasar untuk bertindak. Walaupun krisis ini telah menyebabkan kos yang tinggi kepada sistem kewangan, ekonomi dan masyarakat, masih terdapat kecenderungan dalaman untuk tidak mengambil sebarang tindakan. Ini menekankan lagi keperluan untuk memberi tumpuan yang lebih besar terhadap usaha mewujudkan persekitaran yang akan membolehkan penggubal dasar lebih berkeyakinan untuk bertindak. Sudah tentu ini memerlukan mandat yang besar, selain instrumen dasar yang mencukupi dan struktur kebertanggungjawaban yang jelas.

Walaupun dasar kehematan makro mempunyai peranan yang jelas dan penting dalam menyumbang ke arah kestabilan kewangan pada masa akan datang, namun ia tidak mengurangkan kepentingan peranan penyeliaan kehematan mikro. Malah, tanggapan bahawa rangka dasar kehematan makro yang lebih maju, akan dengan peredaran masa, menyediakan alternatif yang berwibawa kepada penyeliaan rapi ke atas institusi kewangan sistemik – sebagai contoh, melalui pembentukkan penunjuk ramalan makro yang lebih baik, atau melalui pergantungan pada pelan pemulihan dan penyelesaian semata-mata - adalah tidak tepat. Tiada yang dapat menggantikan penyeliaan rapi yang berterusan yang dijalankan ke atas institusi kewangan, yang bergantung pada penilaian dan pertimbangan penyeliaan, dan meningkatkan pemahaman mengenai tingkah laku firma, dan model dan perancangan yang secanggih mana pun, tidak akan dapat mencapainya. Oleh yang demikian, usaha juga harus dilakukan bagi mengukuhkan lagi cara penyeliaan kehematan mikro dijalankan dan menggalakkan elemen saling melengkapi antara dasar kehematan mikro dengan makro.
Izinkan saya menyentuh tentang peranan kewangan Islam yang semakin meningkat dalam menyumbang kepada agenda global untuk menjana pertumbuhan yang mampan yang ditegarkan dengan kukuh pada ekonomi benar.

Proposisi teras kewangan Islam ialah ciri dan nilai dalamannya yang bermanfaat buat ekonomi, dan potensinya yang besar dalam menyokong pertumbuhan ekonomi yang mampan dan memelihara kestabilan kewangan. Proposisi teras ini lahir daripada peraturan Syariah, yang menetapkan bahawa urus niaga kewangan Islam perlu berlandaskan aktiviti produktif. Ketetapan Syariah ini adalah untuk memastikan hubungan rapat antara urus niaga kewangan dengan ekonomi benar. Inovasi dan pengantaraan dalam kewangan Islam dengan ini adalah sejajar dengan aktiviti ekonomi yang produktif. Terdapat juga halangan besar terhadap pengambilan risiko yang berlebihan dan larangan terhadap elemen spekulatif. Ketetapan Syariah ini juga berperanan untuk melindungi sistem kewangan Islam daripada hutang berlebihan, yang seterusnya menyumbang kepada usaha menggalakkan kestabilan dan kemampanan kewangan jangka panjang. Elemen asas ini adalah senada dengan seruan kepada sektor perbankan untuk kembali memberi tumpuan pada fungsi terasnya, iaitu menyediakan perkhidmatan kewangan yang memberi nilai tambah kepada ekonomi benar.

Dekad baru-baru ini juga menyaksikan transformasi ketara dalam landskap kewangan Islam. Ini ditunjukkan oleh pertumbuhan pesat dan perluasan jangkauan geografi,

lantas menghasilkan lebih banyak institusi kewangan Islam yang lebih pelbagai dan mempunyai spektrum produk inovatif yang lebih luas, khususnya dalam segmen pasaran pertumbuhan tinggi seperti pasaran sukuk. Dalam dekad ini, kewangan Islam juga telah berkembang daripada sektor yang hanya tertumpu pada sektor dalam negeri kepada sektor yang semakin bersifat antarabangsa. Dalam persekitaran yang dinamik ini, skop perniagaan kewangan Islam telah berkembang daripada hanya pembiayaan runcit yang mudah dan pembiayaan perdagangan kepada yang merangkumi pembiayaan ekuiti swasta, pembiayaan projek, originasi dan terbitan sukuk, serta pengurusan dana dan produk kekayaan. Hari ini, jumlah saiz aset kewangan Islam global melebihi USD1 trilion dan terdapat lebih 600 institusi kewangan Islam beroperasi di 75 negara.

Wawasan bagi sistem kewangan Islam di Malaysia terkandung dalam Pelan Induk Sektor Kewangan kami yang pertama yang dilancarkan pada tahun 2001, yang menggariskan rancangan untuk membina asas sistem kewangan Islam. Ini termasuk memperkukuh dan mempelbagaikan pengantara kewangan dalam sistem kewangan, membina dan membangunkan pasaran kewangan, serta menambah baik rangka kerja pengawalseliaan, Syariah dan perundangan. Sepuluh tahun kemudian, iaitu pada tahun 2011, Pelan Sektor Kewangan yang baharu dilancarkan, yang menetapkan hala tuju kewangan Islam yang sedang melalui tempoh peralihan untuk berkembang pada peringkat antarabangsa, dan dengan itu akan menjadi lebih bersepadu dalam arus perdana sistem kewangan global.

Walaupun kewangan Islam mempunyai semua rumusan dan potensi untuk memenuhi keperluan ekonomi global, penyaluran dana kepada aktiviti yang produktif dalam kewangan Islam hari ini sebahagian besarnya masih dilakukan melalui kontrak yang tidak melibatkan penyertaan, yang meliputi struktur jualan harga tokokan (Murabahah) dan struktur berasaskan prinsip sewaan (ijarah), yang terus penting untuk menampung pembiayaan perdagangan dan pembelian aset. Kontrak sedemikian adalah sama seperti instrumen pemberian pinjaman yang mendedahkan kebanyakan institusi kewangan Islam kepada elemen risiko kredit. Sementara kontrak tanpa perkongsian risiko akan terus menyumbang kepada pertumbuhan kewangan Islam yang akan datang, urus niaga dan perjanjian perkongsian risiko yang lebih meluas di bawah model kewangan yang melibatkan penyertaan (participatory finance models) mempunyai skop yang besar untuk menyediakan rangkaian produk kewangan Islam yang lebih luas, yang akan merangsang fasa pertumbuhan dan pembangunan industri ini selanjutnya. Ini termasuk kontrak yang melibatkan penyertaan atau kontrak berasaskan ekuiti seperti Mudarabah dan Musharakah yang menyokong usaha keusahawanan. Penggunaan model berasaskan ekuiti yang lebih luas dalam penyelesaian kewangan Islam dapat dilihat dalam tempoh kebelakangan ini. Perubahan yang paling jelas adalah dalam segmen sukuk, iaitu apabila struktur Syariah yang sebelum ini banyak berstrukturkan ijarah dan murabahah, berkembang kepada perkongsian musyarakah dan kontrak amanah boleh ubah dan boleh tukar.

Kemajuan selanjutnya dalam penggunaan kontrak yang melibatkan penyertaan dalam kewangan Islam pada skala yang lebih luas menawarkan potensi yang tertentu dalam usaha mengukuhkan hubungan antara kewangan dengan ekonomi benar. Beberapa elemen kontrak perkongsian risiko dan keuntungan yang melibatkan penyertaan menyokong perkara ini. Sedang perkongsian keuntungan dan kerugian dikenal pasti dengan jelas dan dipersetujui berdasarkan perjanjian kontrak antara pembiaya dengan usahawan, penekanan kukuh diberikan kepada penjanaan nilai dan daya maju ekonomi hasil daripada usaha produktif yang mencipta kekayaan baharu. Dalam kontrak berasaskan ekuiti, pengantaraan kewangan dengan itu dijuruskan ke arah penggalakkan keusahawanan, dengan ciri perkongsian risiko dan keuntungan urus niaga kewangan Islam yang ditafsirkan dengan jelas memberikan insentif yang nyata kepada kedua-dua pihak untuk menyumbang kepada kejayaan pelaburan. Langkah ini

juga menyediakan asas hubungan jangka panjang yang berlandaskan kepercayaan, dan kepentingan yang jelas bagi institusi kewangan untuk membuat usaha wajar (due diligence) yang sesuai bagi memastikan pulangan adalah sepadan dengan risiko yang diambil. Aspek tadbir urus dan pengurusan risiko dengan ini mengukuhkan kontrak-kontrak ini. Khususnya, kontrak sedemikian menuntut standard penzahiran dan ketelusan yang lebih tinggi, seterusnya berperanan mengukuhkan disiplin pasaran.

Rangka kerja perundangan dan pengawalseliaan perlu diselaraskan untuk memberi kejelasan yang lebih baik bagi layanan undang-undang dan pengawalseliaan yang wajar bagi memupuk pertumbuhan struktur dan aktiviti perkongsian risiko yang kukuh dan teratur, dari segi pembiayaan dan aset bank-bank Islam. Di Malaysia, langkah-langkah sedang diambil untuk menyediakan persekitaran yang kondusif bagi fasa pembangunan selanjutnya yang akan merangsang lebih banyak urus niaga perkongsian risiko menerusi penggubalan undang-undang baharu perbankan Islam dan takaful. Undang-undang ini kini sedang dalam peringkat akhir proses enakmen. Undang-undang baharu bagi industri ini bertujuan mewujudkan kepastian terhadap layanan undang-undang dan pengawalseliaan urus niaga kewangan Islam dengan memberi pengiktirafan undang-undang kepada keperluan kontrak mengikut peraturan Syariah. Langkah ini menyediakan persekitaran perundangan yang komprehensif, dengan aktiviti pengambilan risiko dan perkongsian keuntungan yang berkesan, merangkumi semua aspek urus niaga kewangan Islam, daripada keperluan kehematan dan pengendalian perniagaan hinggalah kepada layanan perundangan aset perbankan Islam apabila urus niaga tersebut selesai, yang perlu konsisten sepenuhnya dengan ciri-ciri tersendiri kontrak Syariah masing-masing yang digunakan dalam urus niaga.

Rangka kerja perundangan ini juga akan meningkatkan lagi keupayaan rangka kerja pengawalseliaan industri kewangan Islam Malaysia untuk berkembang dengan lebih baik sejajar dengan standard pengawalseliaan dan amalan terbaik yang dikeluarkan oleh Lembaga Perkhidmatan Kewangan Islam (Islamic Financial Services Board, IFSB) untuk menetapkan keperluan khusus urus niaga kewangan Islam. Bagi memperlengkap usaha mengukuhkan undang-undang pengawalseliaan bagi kewangan Islam, Malaysia telah menubuhkan Jawatankuasa Pengharmonian Undang-Undang pada tahun 2010 untuk menjalankan kajian secara objektif terhadap undang-undang berkaitan yang lain dan menyarankan perubahan perundangan untuk memastikan undang-undang di negara ini akan membenarkan urus niaga kewangan Islam dilaksanakan dengan cekap lagi berkesan.

Satu lagi dimensi penting dalam memupuk pembangunan instrumen perkongsian risiko dan keuntungan selanjutnya ialah keperluan untuk memastikan keutuhan institusi kewangan Islam dan keupayaannya yang lebih tinggi untuk menilai risiko dalam sektor ekonomi benar. Ini menekankan kepentingan keupayaan pengurusan risiko yang teguh untuk mengurus risiko baharu, khususnya bagi kontrak perkongsian risiko dan keuntungan serta penerapan amalan tadbir urus, ketelusan dan penzahiran yang mantap dalam institusi kewangan Islam untuk memenuhi keperluan usaha wajar bagi menentukan daya maju cadangan perniagaan dan pelaburan.

Risiko perniagaan bagi kedudukan ekuiti dan risiko pemilikan aset dasar sebagai contoh, telah termaktub dalam pengaturan ini berikutan hubungan kontrak antara pelabur dengan usahawan, dan juga institusi perbankan Islam sebagai pengantara dana. Penyelidikan gunaan yang lebih mendalam juga perlu untuk membangunkan produk kewangan yang lebih inovatif dengan menggunakan struktur perkongsian risiko dan keuntungan dengan

kemajuan dalam teknik pengurusan risiko. Usaha ini juga perlu diperkukuh dengan menambah baik inisiatif perlindungan dan pendidikan pengguna untuk memperdalam pemahaman dan kesedaran pengguna tentang risiko dan ganjaran yang berkaitan seperti dalam kontrak kewangan Islam, khususnya bagi instrumen berasaskan ekuiti.

Sama pentingnya dalam memastikan kekukuhan institusi kewangan Islam ialah keperluan untuk mengurus mudah tunai dengan amat baik. Hari ini, institusi kewangan Islam yang beroperasi dalam negara yang berbeza masih berdepan dengan cabaran mengurus kedudukan mudah tunai mereka dengan berkesan memandangkan kurangnya penawaran instrumen mudah tunai Syariah berkualiti tinggi, iaitu penyebab yang sering disebut. Kekurangan instrumen mudah tunai berkualiti tinggi untuk kewangan Islam bukan sahaja menghalang pengurusan mudah tunai yang berkesan bahkan turut menjejaskan kecekapan mempelbagaikan aliran kewangan merentas sempadan. Oleh itu, adalah menjadi harapan kita agar melalui mandat yang diberikan kepada Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa (International Islamic Liquidity Management Corporation, IILM) untuk menerbitkan sukuk mudah tunai berkualiti tinggi, akan dapat menyumbang ke arah menggalakkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan yang lebih cekap oleh institusi kewangan Islam, sambil membantu institusi kewangan memenuhi keperluan mudah tunai antarabangsa.

Izinkan saya merumuskan ucapan saya ini. Meskipun evolusi landskap kewangan global kini sedang dibentuk ekoran keperluan untuk mengembalikan semula kewangan kepada fungsi asasnya iaitu menyediakan perkhidmatan kepada ekonomi benar, beberapa persoalan kritikal masih wujud, yang jawapannya sudah tentu akan mempunyai kesan penting kepada agenda global untuk membina sistem kewangan yang kukuh dan berdaya tahan, yang menggalakkan pertumbuhan yang mampan. Khususnya, menentukan saiz sektor kewangan yang wajar secara relatif dengan ekonomi sebelum ia menjadi ancaman kepada keseluruhan sistem kewangan dan kestabilan ekonomi; menggalakkan keadaan yang memastikan inovasi kewangan akan memberi manfaat kepada ekonomi; dan meningkatkan prospek untuk menyelaraskan kehendak pelabur modal dengan strategi perbankan yang lebih mampan. Kesemua ini merupakan cabaran besar yang perlu ditangani oleh penggubal dasar pada masa akan datang.

Masyarakat dunia telah mencapai beberapa kejayaan besar namun masih banyak lagi yang perlu dilaksanakan untuk mencapai keseimbangan yang wajar antara memelihara keselamatan dan kekukuhan sistem kewangan dan membenarkan institusi dan pasaran kewangan melaksanakan fungsi mereka yang telah ditetapkan. Oleh itu, kita sebenarnya masih mempunyai pilihan dasar. Peranan dasar kehematan makro dan perkembangan dalam kewangan Islam telah mendapat keutamaan yang lebih besar dari segi potensinya untuk meningkatkan kestabilan kewangan, dan yang paling nyata ialah melalui sumbangan penting mereka untuk mengembalikan asas bagi kewangan yang menyokong pertumbuhan ekonomi yang mampan, sekali gus membawa bersamanya manfaat yang amat besar kepada ekonomi benar dan kesejahteraan hidup seluruh masyarakat.

KALENDAR PERISTIWA
Oktober – Disember 2012

22 Oktober 2012

Bank mengumumkan pengeluaran Piawaian Syariah bagi Mudarabah untuk semua institusi kewangan Islam di bawah kawal selianya. Pengeluaran Piawaian Syariah bagi Mudarabah ini menandakan satu lagi pencapaian penting dalam usaha Bank untuk terus menambah baik rangka kerja Syariah dan pengawalseliaan di Malaysia. Piawaian ini akan menjadi garis panduan buat institusi kewangan Islam dalam membangunkan produk dan perkhidmatan kewangan Islam berasaskan Mudarabah. Piawaian Syariah bagi Mudarabah merupakan piawaian kedua yang dikeluarkan dalam siri Piawaian Syariah (dahulu dikenali sebagai Parameter Syariah). Piawaian pertama ialah Piawaian Syariah bagi Murabahah.

30 Oktober 2012

Bank Negara Malaysia (Bank) dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia (SC) menandatangani Memorandum Persefahaman (MoU) untuk meningkatkan pengawasan pengawalseliaan bersama. MoU ini terus mengukuhkan MoU terdahulu yang ditandatangani oleh Bank dan SC pada tahun 2002 dan 2007 dan mengambil kira perubahan landskap kewangan dan rejim pengawalseliaan antarabangsa yang baharu.

MoU ini menggariskan skop kolaborasi dan kerjasama yang lebih luas antara Bank dengan SC, dengan tumpuan pada bidang kepentingan bersama yang penting untuk menggalakkan kestabilan sektor kewangan dan pasaran modal. Ini termasuk langkah menguruskan ancaman terhadap kestabilan kewangan dan risiko sistemik, termasuk penyeliaan kumpulan kewangan, pengurusan krisis kewangan, penyeliaan pasaran wang dan pasaran derivatif, pembanterasan ancaman yang berkaitan dengan pengubahan wang haram dan pembiayaan keganasan serta penyeliaan juruaudit institusi kewangan.

5 - 9 November 2012

Bank dan International Finance Corporation (IFC) bersama-sama menganjurkan Bengkel Latihan Pelaporan Kredit dan Pengurusan Risiko Ke-4. Lebih 150 pengawal selia, ahli bank pusat serta pakar bidang pelaporan kredit dan kewangan dari seluruh dunia menyertai bengkel ini untuk menggalakkan amalan terbaik mengenai pelaporan kredit, penskoran, pembentukan model, pengurusan risiko serta pembaharuan sistem pelaporan kredit.

Bank berkongsi pengalamannya mengenai Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat (Central Credit Reference Information System, CCRIS) yang menyumbang ke arah keputusan pemberian pinjaman yang lebih bertanggungjawab, yang telah membawa Malaysia kepada kedudukan teratas untuk lima tahun berturut-turut dari segi Kemudahan Mendapat Kredit dalam *Doing Business Report*, terbitan bersama International Finance Corporation dan Bank Dunia.

5 - 6 November 2012

Bank dan *Irving Fisher Committee on Central Bank Statistics* secara bersama menganjurkan bengkel Penunjuk Rangkuman Kewangan yang berlangsung selama dua hari di Sasana Kijang, Bank Negara Malaysia. Bengkel ini mempertemukan penggubal dasar rangkuman kewangan dan perangkawan dari seluruh dunia untuk mencapai persefahaman dan kesepakatan yang lebih jitu terhadap isu berkaitan pengukuran dan penunjuk rangkuman kewangan.

Bengkel ini turut disertai wakil daripada Tabung Kewangan Antarabangsa, Bank Dunia, *Global Partnership for Financial Inclusion, Consultative Group to Assist the Poor, Alliance for Financial Inclusion* dan *International Finance Corporation*. Peranan institusi kewangan dalam pembangunan ekonomi secara keseluruhan turut dibincangkan.

Bengkel ini disusuli oleh Persidangan Statistik Kebangsaan (MyStats 2012) anjuran bersama Bank dan Jabatan Perangkaan Malaysia. Dengan tema "Mempertingkat Statistik Negara bagi Memenuhi Keperluan Sektor Awam dan Swasta dalam Tempoh Transformasi", persidangan ini menyediakan platform kepada perangkawan, penganalisis, ahli ekonomi, penggubal dasar, ahli akademik dan pengamal media untuk berkongsi, berbincang dan membangkitkan isu-isu statistik dalam analisis dan penggubalan dasar serta cabaran dalam pengumpulan dan komunikasi berkaitan statistik.

7 November 2012

Dalam ucaptama beliau di Persidangan Perbankan ASEAN Ke-19 tahun 2012 di Kuala Lumpur, bertajuk "ASEAN: Ke arah pasaran yang lebih bersepadu", Gabenor menyatakan mengenai peningkatan momentum yang amat penting untuk membentuk Masyarakat Ekonomi ASEAN menjelang tahun 2015, yang semakin hampir. Ini boleh dicapai terutamanya melalui integrasi kewangan yang lebih padu, perdagangan dalam rantau yang lebih meluas dan aliran pelaburan merentas sempadan dua hala yang lebih besar. Beliau turut menekankan mengenai peranan sektor perbankan sebagai pemacu utama integrasi kewangan yang lebih besar dalam teras sistem kewangan ASEAN.

8 November 2012

Dalam mesyuarat terakhirnya untuk tahun 2012, Jawatankuasa Dasar Monetari (Monetary Policy Committee, MPC) Bank Negara Malaysia memutuskan untuk mengekalkan Kadar Dasar Semalaman (Overnight Policy Rate, OPR) pada 3.00 peratus. Dalam penilaiannya, MPC berpandangan bahawa ekonomi global dijangka terus mencatat pertumbuhan yang perlahan ekoran ketidakpastian mengenai prospek pertumbuhan ekonomi maju. Meskipun permintaan luar negeri lebih lemah, pertumbuhan dalam ekonomi serantau terus disokong permintaan dalam negeri.

Bagi ekonomi Malaysia pula, MPC menyatakan bahawa aktiviti dalam negeri telah mengimbangi kelemahan dalam sektor luaran. Walaupun inflasi mungkin meningkat pada tahun 2013, peningkatan dijangka kekal sederhana memandangkan terdapat kapasiti lebihan dalam ekonomi dan harga tenaga dan komoditi dunia juga dijangka terkawal kerana keadaan global yang lemah. Walau bagaimanapun, risiko yang inflasi akan menjadi lebih tinggi mungkin timbul sekiranya gangguan bekalan mengakibatkan kenaikan harga komoditi dunia. Mesyuarat turut meluluskan jadual mesyuarat MPC untuk tahun 2013.

12 November 2012

Bank of Korea menjadi tuan rumah bagi mesyuarat ketiga Kumpulan Rundingan Serantau Asia Lembaga Kestabilan Kewangan di Seoul, Korea yang dipengerusikan bersama oleh Gabenor Choongsoo Kim dari Bank of Korea dan Gabenor Zeti Akhtar Aziz dari Bank Negara Malaysia.

Kumpulan ini membincangkan implikasi jangka pendek dan jangka panjang daripada ketidakpastian yang berpanjangan dalam isu kerajaan dan sektor kewangan di Eropah dan Amerika Syarikat terhadap kestabilan kewangan dan infrastruktur kewangan di Asia. Turut dibincangkan ialah perkembangan berhubung dengan instrumen dasar kehematan makro dan cabaran berkaitan yang mungkin timbul daripada penggunaan instrumen berkenaan di Asia.

16 November 2012

Pada sidang akhbar KDNK suku ketiga 2012, Bank mengumumkan bahawa ekonomi Malaysia berkembang sebanyak 5.2% pada S3 2012 (S2 2012: 5.6%) dalam persekitaran ekonomi global yang mencabar. Permintaan dalam negeri terus menyokong pertumbuhan, didorong oleh prestasi penggunaan swasta serta pelaburan swasta dan awam yang menggalakkan. Dari segi penawaran, pertumbuhan dalam sektor perkhidmatan terus berkembang manakala sektor perkilangan lebih perlahan dan sektor perlombongan menguncup. Kadar inflasi menjadi sederhana kepada 1.4% pada suku ketiga (S2 12: 1.7%), mencerminkan inflasi yang lebih rendah dalam kategori pengangkutan, perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan serta kategori pelbagai barang dan perkhidmatan.

11 Disember 2012

Dalam ucapan beliau di Persidangan Euromoney-Qatar yang bertajuk “Kestabilan Kewangan Global dan Pengantarabangsaan Sistem Kewangan dalam Ekonomi Sedang Pesat Membangun”, Gabenor menyatakan manfaat penting daripada pengantarabangsaan sistem kewangan dan pada masa yang sama menggariskan keperluan untuk mengurus risiko dan cabaran yang berkaitan dengannya.

Dalam peralihan kepada sistem kewangan yang lebih bersifat antarabangsa, beliau berkongsi pendekatan yang diambil oleh Malaysia secara beransur-ansur dan berperingkat. Ini bagi memastikan prasyarat yang diperlukan telah tersedia agar manfaat daripada peningkatan pengantarabangsaan boleh direalisasikan, sambil memastikan risiko yang wujud dalam ekonomi yang lebih terbuka dan sistem kewangan yang bersepadu pada peringkat antarabangsa dapat diuruskan dengan berkesan.

19 Disember 2012

Dalam ucapan beliau semasa Siri Syarahan Serantau Bank Pembangunan Islam (Islamic Development Bank, IDB) Mengenai Ekonomi, Kewangan dan Perbankan Islam yang bertajuk “Kewangan dan Ekonomi Benar: Mengekalkan Kemampanan” di Jakarta, Indonesia, Gabenor menekankan bahawa hubungan antara pengantaraan kewangan dengan aktiviti ekonomi yang produktif telah semakin lemah dalam beberapa dekad yang lalu. Penyahkawalan, inovasi dan kadar faedah rendah dalam tempoh yang berpanjangan menggalakkan lagi kegiatan pengambilan risiko lantas mendorong kepada ketidakseimbangan kewangan yang membimbangkan.

Beliau menambah bahawa hal ini telah mendorong kepada pemikiran semula mengenai isu yang berkaitan dengan perniagaan kewangan dan modelnya, serta langkah pembaharuan pengawalseliaan yang pelbagai oleh masyarakat antarabangsa. Perhatian yang lebih telah diberikan kepada usaha membentuk rangka kerja dasar kehematan makro yang berkesan, yang boleh membendung lebihan dan mengukuhkan hubungan antara sektor kewangan dengan ekonomi benar. Akhir sekali, beliau menegaskan tentang peranan kewangan Islam yang semakin penting dalam menyumbang kepada agenda global untuk menjana pertumbuhan mampan yang ditegarkan dengan kukuh kepada ekonomi benar.

28 Disember 2012

Bank mengumumkan bahawa berkuat kuasa 1 Januari 2013, semua institusi perbankan perdagangan dikehendaki menerima pakai dokumen standard bagi perjanjian pinjaman perumahan konvensional dan perjanjian pembiayaan rumah bagi jumlah pokok sebanyak RM500,000 dan ke bawah. Objektif utama inisiatif ini adalah untuk meningkatkan pemahaman peminjam dan kebolehbandingan terma dan syarat utama perjanjian pinjaman oleh peminjam, termasuk tanggungjawab dan obligasi peminjam dan pembiaya di bawah perjanjian tersebut.